

ADMONITIO

IN LIBRUM CUI TITULUS SPECULUM.

□♦□□□♦□

Scripturam sacram speculi vice esse nobis propositam observat Gregorius in lib. 2 Moral. cap. 4; adeoque hanc, ubi virorum illustrium gestis narrandis insistit, non eorum peccata et lapsus, omninoque nihil silentio praeterire notat, quo minus ad informandos mores exempla cuique homini praesto sint opportuna. Verumtamen istud speculi munus habet Scriptura alio itidem ex capite; imo id sibi vindicat ea maxime parte, qua vita praecpta continentur; quibus videlicet in conspectu positis, si ulla est in moribus labes, si decus speciesque non ementita pietatis in animo insidet, facilius dijudicatur. Hæc itaque praecpta S. doctoris Augustini studio collecta fuisse in unum librum, cui Speculo nomen ab ipso inditum est, fidem facit Possidius in ejus vita, cap. 28; quo loco recensisit ante Retractionum libris, continenter subiicit: *Quique prodasse omnibus volens, et voluntibus multa librorum legere et non valentibus, ex utroque dirino Testamento, Veteri et Novo, praemissa prefatione praecpta divina seu retia ad vitæ regulam pertinentia excerptit, atque ex his unum codicem fecit: ut qui vellat legere, atque in eo vel quam obediens Deo, inobedientes esset agnoscere: et hoc opus voluit Speculum appellare.* Tum vero Vandalorum in Africam irruptionem, quæ ad annum Christi 428 pertinet, brevi post tempore contagiæ refert. Unde intelligas opus istud esse anni fere 427, quod subinde inter opuscula Retractionum libris posterioris edita numeratur in antiquis codicibus, ut in Retractionum fine Tom. 1 annotatum fuit. Eundem librum probe cognitum se habuisse significat Cassiodorus senator in lib. de Institutione div. Script. cap. 16, hisce verbis: *Liber ejusdem Augustini quasi philosophiae moralis, quem pro moribus instituendis atque corrigendis ex divina auctoritate collegit, Speculumque nominavit, magna intentione legendus est.*

Porro cum ad vulgi usum istud plium opus compararet S. Doctor, eo noluit nisi faciliores intellectu praecipiones comprehendi. Quo etiam consilio adductum credimus, ut versione uteretur non ex græco LXX, quam sequi solebat, sed ex hebræo, quod hanc denuncomperisset esse illa multis in locis planiorum. Nam hoc nomine eam aliquoties laudat in postremis suis libris Questionum in Heptateuchum, ac præsertim in quarto de Doctrina Christiana libro, quem tribus aliis adjiciens anno 426, aut 427, sic testimonium ex propheta Amos prolaturus loquitur in cap. 7: *Non autem, ait, secundum LXX Interpretæ, qui etiam ipsi dirino Spiritu interpretati, ob hebreos alter videntur nonnulla dixisse, ut ad spiritualem sensum scrutandum magis admoneretur lectoris intentio, unde etiam obscuriora nonnulla, quia magis tropica, sunt corum: sed sicut ex hebreo in latinum eloquium presbytero Hieronymo utriusque lingue perito interpretante translata sunt.* Præterea, si quæ forsitan ex congestis in Speculum sententias contrariae viderentur, conciliare decreverat et illustrare propositis postea questionibus: quas quidem in MSS. codicibus frustra quæsivimus; cumque de hoc labore nihil dicat Possidius, qui de ipsa vel præfatione Speculi tacendum non existimat, haud immerito creditur Augustinum ab eo explendo præpeditum fuisse.

Allud non ita pridem Hieronymi Vignerii cura prodiit Speculum sub Augustini nomine; in quo sententiam Scripturarum revocantur ad certa quadam capita instituta variis de rebus sacra doctrinam spectantibus, adeo ut non tam vita instituenda consilio, quam erudiendi animi causa, comparatum esse videatur. Quocirca istud minus cum eo convenit Speculo, quod et Possidii verbis et Augustini præfatione describitur: planeque oportet sicuti nostrum hoc genuinum, ita Vigneronianum illud spurium habeamus.

S. AURELII AUGUSTINI

HIPPONENSIS EPISCOPI

de Scripturâ sacrâ

SPECULUM^(a)

Præfatio.

Quis ignorat in Scripturis sanctis, id est, Legitimis, canonica præditis, quædam sic esse posita, ut tanto in Propheticis, Evangelicis, et Apostolicis, auctoritate scirentur et crederentur; ut est quod in principio fecit

ADMONITIO PP. BENEDICTINORUM.

In Gallicanis MSS. nonnisi duobus repertum est, Regiae Bibliothecæ uno; altero Carnutensiæ Ecclesiæ: quorum codicem epe, necnon collatis ad eosdem codices editionibus Am. Er. et Lov. restitutur in integrum multis in locis.

Comparavimus præterea eas omnes editiones initio Retr. et Confess., t. 1. memoratas. M.
(a) Scriptum sub anno Christi 427.